

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO

Trình độ đào tạo: Đại học Ngành: Sư phạm Lịch sử Mã số: 7140218

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. Thông tin chung

1.1. Tên học phần: Lý luận về phương pháp DH lịch sử ở trường phổ thông	1.2. Tên tiếng Anh: Theory of history teaching method at high school
1.3. Mã học phần: SULLDH.084	1.4. Số tín chỉ: 02
1.5. Phân bố thời gian:	
- Lý thuyết:	22 tiết
- Bài tập và Thảo luận nhóm:	08 tiết
- Tự học:	60 tiết
1.6. Các giảng viên phụ trách học phần:	
- Giảng viên phụ trách chính:	ThS. Dương Vũ Thái
- Danh sách giảng viên cùng giảng dạy:	TS. Lê Trọng Đại
1.7. Điều kiện tham gia học phần:	
- Học phần tiên quyết:	Giáo dục học
- Học phần học trước:	Giáo dục học
- Học phần song hành:	Không có

2. Mục tiêu

2.1. Mục tiêu chung

Phân tích và sử dụng được các kiến thức về đối tượng, chức năng, nhiệm vụ và PP nghiên cứu, sơ lược quá trình phát triển của bộ môn PPDH Lịch sử và bộ môn lịch sử ở trường PT Việt Nam. Quá trình hình thành tri thức lịch sử cho học sinh trong DH lịch sử ở trường THPT. Chức năng, nhiệm vụ của bộ môn lịch sử ở trường phổ thông.

2.2. Mục tiêu cụ thể

2.2.1. Về kiến thức

- Có kiến thức cơ bản về đối tượng, chức năng, nhiệm vụ và phương pháp nghiên cứu, hệ thống thuật ngữ, khái niệm, các nguyên tắc xây dựng chương trình, yêu cầu, cấu tạo, phương pháp sử dụng sách giáo khoa Lịch sử phổ thông, sơ lược quá trình phát triển của bộ môn phương pháp dạy học lịch sử trên thế giới và Việt Nam.

2.2.2. Về kỹ năng

- Có kỹ năng tư duy phân tích, so sánh, trình bày, độc lập nghiên cứu, làm việc theo nhóm, cùng các kỹ năng thực hành phục vụ cho nghiên cứu, phân tích,

đánh giá và phát triển chương trình bộ môn một cách chính xác, thuần thực trong mọi trường hợp.

2.2.3. Về thái độ

- Có nhận thức đúng đắn vai trò của học phần đối với nghề nghiệp để hoàn thành nhiệm vụ học tập một cách tự giác. Từ bồi dưỡng ý thức tự chủ, tự chịu trách nhiệm, tinh thần không ngừng học tập, nghiên cứu để nâng cao trình độ chuyên môn, cải tiến phương pháp giảng dạy. Góp phần nâng cao lòng yêu nghề, ý thức, trách nhiệm của người giáo viên lịch sử tương lai và ý thức giáo dục học sinh yêu thích môn học Lịch sử.

3. Chuẩn đầu ra (CLO)

Bảng 1. Chuẩn đầu ra của HP

Sau khi học xong học phần, SV có khả năng:

Ký hiệu CLO	Nội dung CLO
CLO1	Phân tích và giải thích được những kiến thức cơ bản về đối tượng, chức năng, nhiệm vụ và phương pháp nghiên cứu, hệ thống thuật ngữ, khái niệm, các nguyên tắc xây dựng chương trình, yêu cầu, cấu tạo, phương pháp sử dụng sách giáo khoa, sơ lược quá trình phát triển và những nhiệm vụ cơ bản của bộ môn giáo dục lịch sử và của người giáo viên lịch sử.
CLO2	Vận dụng linh hoạt các kiến thức đã học để tìm hiểu, phân tích, so sánh, nhận xét về chương trình và sách giáo khoa Lịch sử phổ thông, nghiên cứu, tìm hiểu về các kiến thức lịch sử trong chương trình, sách giáo khoa lịch sử phổ thông.
CLO3	Vận dụng được các kỹ năng tư duy khoa học, độc lập nghiên cứu, kỹ năng làm việc theo nhóm, cùng hệ thống các kỹ năng đã được học phục vụ cho vận dụng lý thuyết vào thực hành, đánh giá các nội dung kiến thức lịch sử trong chương trình, sách giáo khoa Lịch sử phổ thông.
CLO4	Nhận thức được vai trò, ý nghĩa của môn bộ môn lịch sử ở trường phổ thông trong phát triển tư duy, bồi dưỡng tư tưởng, tình cảm và công tác giáo dục đào tạo thế hệ trẻ. Vai trò của người học trong quá trình học tập và hoàn thành nhiệm vụ học tập một cách tự giác. Có ý thức tự chủ, tự chịu trách nhiệm, yêu nghề, ý thức, trách nhiệm của người giáo viên lịch sử tương lai.

4. Mối liên hệ giữa chuẩn đầu ra học phần (CLO) và chuẩn đầu ra chương trình đào tạo (PLO)

Mức độ đóng góp, hỗ trợ của CLO để đạt được PLO được xác định cụ thể qua bảng sau:

Bảng 2. Mối liên hệ giữa CLO và PLO

PLO	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
CLO 1	R	R	I	R	R	R	I	I	I	I
CLO 2	M	M	I	M	M	M	I	I	I	I
CLO 3	M	M	I	M	M	M	I	R	R	R
CLO 4	R	R	I	R	R	R	I	R	R	R

Tổng hợp HP	M	M	I	R	R	R	I	R	R	R
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Ghi chú: I: mức giới thiệu/bắt đầu; R: mức nâng cao hơn mức bắt đầu, có nhiều cơ hội được thực hành, thí nghiệm, thực tế,...; M: mức thuần thục/thông hiểu; A: hỗ trợ tối đa việc đạt được PLO, cần được thu thập minh chứng để đánh giá CDR CTĐT.

5. Đánh giá

a. Phương pháp, hình thức kiểm tra - đánh giá

Bảng 3. Phương pháp, hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập của SV

Thành phần đánh giá	Trọng số	Bài đánh giá	Trọng số con	Rubric (đánh dấu X nếu có)	Lquan đến CDR	Hướng dẫn phương pháp đánh giá
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
A1. Chuyên cần, thái độ (CCTĐ)	10%	- Đánh giá toàn bộ quá trình - Đánh giá theo tiêu chí sau: + Điểm danh hàng ngày, chấm điểm vở ghi bài học + Chấm điểm qua báo cáo của từng sinh viên về kiến thức thu được nhờ đọc trước giáo trình, TLTK và nội dung được giao tự nghiên cứu. + Chấm điểm mức độ tích cực tham gia thảo luận	100%		CLO 1 CLO 2 CLO 3 CLO 4	Tham gia đầy đủ, tích cực chuẩn bị bài và tham gia các hoạt động trong giờ học, hoàn thành bài tập theo yêu cầu của giảng viên. 80% thời gian quy định. Chuẩn bị bài ở nhà tốt và tích cực xây dựng bài, thảo luận trên lớp.
A2. Kiểm tra thường xuyên (KTTX)	40%	A2.1. Tuần 7: Bài tập và báo cáo thực hành. A2.2. Tuần 8: Bài tập và báo cáo thực hành.	25% 25%			- Đáp ứng yêu cầu thang điểm hướng dẫn chấm bài

		A2.3. Tuần 14: Bài tập và báo cáo thực hành.	25%		tập, báo cáo thực hành và bài thu hoạch seminar.
		A2.4. Tuần 15: Bài thu hoạch Seminar	25%		
A3. Đánh giá cuối kỳ	50%	Bài thi kết thúc học phần (tự luận/ vấn đáp/ trắc nghiệm) hoặc bài tiểu luận thay thế thi.	100%		Đáp ứng đáp án, thang điểm bài thi KTHP hoặc bài tiểu luận thay thế thi.

Ghi chú: Tùy theo yêu cầu, đặc điểm của từng học phần, bộ môn có thể điều chỉnh thành phần và trọng số, trọng số con của các thành phần đánh giá. Tuy nhiên, phải đảm bảo đánh giá cuối kỳ không dưới 50%.

b. Yêu cầu đối với học phần

Sinh viên phải tham dự $\geq 80\%$ số buổi của HP. Nếu nghỉ $>20\%$ số buổi sẽ không được dự thi kết thúc HP.

6. Kế hoạch và nội dung giảng dạy

Bảng 4. Kế hoạch và nội dung giảng dạy theo tuần

Tuần / Buổi (2 tiết/b)	Các nội dung cơ bản của bài học (chương) (đến 3 số)	Số tiết (LT / TH/ TT)	CĐR của bài học (chương) / chủ đề	Liên quan đến CĐR	PP giảng dạy, tài liệu và cơ sở vật chất, thiết bị cần thiết để đạt CĐR	Hoạt động học của SV(*)	Tên bài đánh giá (cột 3 bảng 3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Chương 1. Phương pháp dạy học lịch sử là một khoa học 1.1. Phương pháp dạy học lịch sử là gì?	2	Giải thích được bộ môn PPDHLS là một khoa học và các yếu tố cấu tạo	CLO 1 CLO 2 CLO 3 CLO 4	- Hướng dẫn SV tự nghiên cứu. - GV đặt yêu cầu, nhiệm vụ chuẩn bị tài liệu và phương tiện.	- Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước giáo trình, tài liệu liên quan đến nội dung	

2	<p>Chương 1. (tiếp) 1.2. Sơ lược lịch sử bộ môn PPDHLS</p>	2	nên môn khoa học.		<p>- GV sử dụng các tài liệu bài giảng, bảng, (có thể kết hợp máy tính, projector) và các phương pháp dạy học: thuyết trình nêu vấn đề, sử dụng đồ dùng trực quan, phương pháp thảo luận, hoạt động nhóm để giảng dạy.</p>	<p>các buổi lên lớp. Tự nghiên cứu, làm bài tập được giao đối với cá nhân và bài tập nhóm. - Trên lớp: Tham gia thảo luận tích cực. Mỗi sinh viên phải đưa ra được tối thiểu 2 câu hỏi về những nội dung của học phần để trao đổi với bạn học và với giảng viên.</p>	
3	<p>Chương 2. Bộ môn lịch sử ở trường phổ thông 2.1. Quá trình xây dựng chương trình lịch sử từ sau Cách mạng tháng Tám đến nay của nền giáo dục</p>	2	Phân tích được quá trình xây dựng chương trình lịch sử từ sau Cách mạng tháng Tám đến	CLO 1 CLO 2 CLO 3 CLO 4	<p>- Hướng dẫn SV tự nghiên cứu. - GV đặt yêu cầu, nhiệm vụ chuẩn bị tài liệu và phương tiện. - GV sử dụng các tài liệu bài giảng, bảng,</p>	<p>- Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước giáo trình, tài liệu liên quan đến nội dung các buổi lên lớp. Tự nghiên cứu, làm bài tập</p>	

	Cách mạng		nay của nền giáo dục Cách mạng và những cơ sở khoa học và thực tiễn của việc xây dựng chương trình bộ môn lịch sử ở trường phổ thông		(có thể kết hợp máy tính, projector) và các phương pháp dạy học: thuyết trình nêu vấn đề, sử dụng đồ dùng trực quan, phương pháp thảo luận, hoạt động nhóm để giảng dạy.	được giao đối với cá nhân và bài tập nhóm. - Trên lớp: Tham gia thảo luận tích cực. Mỗi sinh viên phải đưa ra được tối thiểu 2 câu hỏi về những nội dung của học phần để trao đổi với bạn học và với giảng viên.	
4	Chương 2. (tiếp) 2.2. Những cơ sở khoa học và thực tiễn của việc xây dựng chương trình bộ môn lịch sử ở trường phổ thông	2					
5	Chương 3. Nhiệm vụ hình thành tri thức lịch sử cho học sinh phổ thông 3.1. Đặc trưng của nhận thức lịch sử 3.2. Con đường hình thành tri thức lịch sử cho học sinh Phổ thông	2	Phân tích, giải thích được các đặc trưng của nhận thức lịch sử và vận dụng được quá trình hình thành tri thức lịch sử cho học sinh	CLO1 CLO2 CLO3 CLO4	- Hướng dẫn SV tự nghiên cứu. - GV đặt yêu cầu, nhiệm vụ chuẩn bị tài liệu và phương tiện. - GV sử dụng các tài liệu bài giảng, bảng, (có thể kết hợp máy tính, projector)	- Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước giáo trình, tài liệu liên quan đến nội dung các buổi lên lớp. Tự nghiên cứu, làm bài tập được giao đối với cá nhân và bài tập nhóm.	
6	Chương 3.	2					

	3.3. Nêu quy luật rút bài học lịch sử trong quá trình dạy học lịch sử				và các PP dạy học: thuyết trình nêu vấn đề, sử dụng đồ dùng trực quan, phương pháp thảo luận, hoạt động nhóm để giảng dạy.	- Trên lớp: Tham gia thảo luận tích cực. Mỗi sinh viên phải đưa ra được tối thiểu 2 câu hỏi về những nội dung của học phần để trao đổi với bạn học và với giảng viên.	
7	<p>Bài tập - Thực hành 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biểu tượng lịch sử ? Nguyên tắc cơ bản để tạo biểu tượng khi dạy học lịch sử? - Vai trò của việc hình thành khái niệm, vì sao nói việc này là nhiệm vụ trọng tâm của học tập lịch sử? - Nguyên tắc, con đường tiến hành giáo dục của bộ môn Lịch sử? - Tư duy lịch 	2	Vận dụng được kỹ năng để giải quyết vấn đề.	CLO 1 CLO 2 CLO 3 CLO 4	<ul style="list-style-type: none"> - GV giao nhiệm vụ. - Phổ biến yêu cầu. - GV sử dụng ngôn ngữ, nói, viết, bảng, sử dụng tài liệu, một số phương tiện dạy học khác... (có thể kết hợp máy tính và projector) kết hợp các phương pháp: thuyết trình nêu vấn đề, sử dụng đồ dùng trực 	<ul style="list-style-type: none"> - Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước nội dung (tài liệu). Làm đầy đủ các thực hành, thảo luận theo yêu cầu của giảng viên. - Hoạt động trên lớp: Thực hành theo hướng dẫn. Thái độ thực hành nghiêm túc, tích cực. - Nộp báo cáo thực hành thay 	A2.1.

	<p>sử thể hiện ở những mặt nào?</p> <p>- Trình bày nguyên tắc phát triển tư duy cho học sinh trong học tập lịch sử.</p>				<p>quan, phương pháp thảo luận, hoạt động nhóm, hướng dẫn tự học, hướng dẫn thực hành, dạy cách học.</p> <p>- Chấm kết quả làm bài tập cá nhân được giao</p> <p>- Chấm báo cáo bài tập theo nhóm, đánh giá năng lực ngôn ngữ nói qua tuyệt trình, thảo luận của SV.</p>	<p>thể bài kiểm tra.</p>	
8	<p>Bài tập - Thực hành 2:</p> <p>- Chọn 1 bài trong chương trình lịch sử THPT và trình bày cách phát triển tư duy cho học sinh.</p> <p>- Phân tích nguyên tắc xây dựng chương trình theo hướng Đồng tâm kết hợp với đường thẳng?</p> <p>- Dùng sơ đồ Dairi để phân tích cấu trúc và nội dung một số bài học trong SGK Lịch sử phổ thông</p>	2	<p>Vận dụng được kỹ năng để phân tích chương trình, cấu trúc và nội dung bài học môn Lịch sử ở trường phổ thông.</p>				A2.2.
9	<p>Chương 4. Nhiệm vụ giáo dục tư tưởng tình cảm cho học sinh qua môn lịch sử ở trường phổ thông</p> <p>4.1. Nội dung giáo dục tư tưởng, tình</p>	2	<p>Phân tích, giải thích các nội dung giáo dục tư tưởng, tình cảm cho học sinh ở trường phổ thông.</p>	<p>CLO 1 CLO 2 CLO 3 CLO 4</p>	<p>- Hướng dẫn SV tự nghiên cứu.</p> <p>- GV đặt yêu cầu, nhiệm vụ chuẩn bị tài liệu và phương tiện.</p> <p>- GV sử dụng các tài</p>	<p>- Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước giáo trình, tài liệu liên quan đến nội dung các buổi lên lớp. Tự</p>	

	cảm cho học sinh				liệu bài giảng, bảng, (có thể kết hợp máy tính, projector) và các phương pháp dạy học: thuyết trình nêu vấn đề, sử dụng đồ dùng trực quan, phương pháp thảo luận, hoạt động nhóm để giảng dạy.	<p>nghiên cứu, làm bài tập được giao đối với cá nhân và bài tập nhóm.</p> <p>- Trên lớp: Tham gia thảo luận tích cực. Mỗi sinh viên phải đưa ra được tối thiểu 2 câu hỏi về những nội dung của học phần để trao đổi với bạn học và với giảng viên.</p>	
10	<p>Chương 4. 4.2. Những nguyên tắc và biện pháp giáo dục tư tưởng, tình cảm cho học sinh</p>	2	Phân tích, giải thích những nguyên tắc và vận dụng được các biện pháp giáo dục tư tưởng, tình cảm cho học sinh.				
11	<p>Chương 5. Nhiệm vụ phát triển năng lực tư duy cho học sinh phổ thông trong học tập lịch sử 5.1. Nội dung phát triển tư duy học sinh học Trung học phổ thông</p>	2	Phân tích, giải thích được các nội dung phát triển năng lực tư duy cho học sinh phổ thông trong học tập lịch sử.	CLO2 CLO3	<ul style="list-style-type: none"> - Hướng dẫn SV tự nghiên cứu. - GV đặt yêu cầu, nhiệm vụ chuẩn bị tài liệu và phương tiện. - GV sử dụng các tài liệu bài giảng, bảng, (có thể kết hợp máy 	<ul style="list-style-type: none"> - Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước giáo trình, tài liệu liên quan đến nội dung các buổi lên lớp. Tự nghiên cứu, làm bài tập được giao đối với cá 	

12	Chương 5. 5.2. Nguyên tắc và con đường phát triển tư duy học sinh trong dạy học lịch sử	2	Phân tích, giải thích được các nguyên tắc và con đường phát triển tư duy học sinh trong dạy học lịch sử		tính, projector) và các phương pháp dạy học: thuyết trình nêu vấn đề, sử dụng đồ dùng trực quan, phương pháp thảo luận, hoạt động nhóm để giảng dạy.	nhân và bài tập nhóm. - Trên lớp: Tham gia thảo luận tích cực. Mỗi sinh viên phải đưa ra được tối thiểu 2 câu hỏi về những nội dung của học phần để trao đổi với bạn học và với giảng viên.	
13	Chương 5. 5.3. Đổi mới phương pháp dạy học theo các nguyên lý dạy học hiện đại nhằm tích cực hóa hoạt động nhận thức của học sinh.	2	Phân tích, giải thích được yêu cầu và nội dung đổi mới phương pháp dạy học theo các nguyên lý dạy học hiện đại nhằm tích cực hóa hoạt động nhận thức của học sinh.				
14	Bài tập - Thực hành 3: Thực hành các nội dung giáo dục tư tưởng tình cảm và phát triển năng lực tư duy và giáo dục tư tưởng tình cảm cho HS.	2	Vận dụng được kỹ năng để giáo dục tư tưởng tình cảm và năng lực tư duy cho HS	CLO 1 CLO 2 CLO 3 CLO 4	- GV sử dụng tài liệu [2], thao tác trên máy tính, hướng dẫn mẫu, phân công nhiệm vụ, đặt ra yêu cầu.	- Chuẩn bị ở nhà: Đọc trước nội dung (tài liệu [2]) - Hoạt động trên lớp: Thực hành theo hướng dẫn, Làm bài Kiểm tra	A2.3.
15	Seminar 1:	2	Vận dụng kiến thức	CLO1 CLO2	GV giao chủ đề, đặt yêu	Báo cáo theo chủ đề	A2.4.

	<ul style="list-style-type: none"> - Những cơ sở lý luận và thực tiễn nào xác định PPDH lịch sử là một khoa học. - Mối quan hệ giữa PPDHLS với KH giáo dục, KH Lịch sử và các KH khác có liên quan như thế nào? - Thế nào là kiến thức cơ bản trong dạy học lịch sử ở THPT. - Vai trò của việc hình thành khái niệm, vì sao nói việc này là nhiệm vụ trọng tâm của học tập lịch sử ? - Nội dung việc phát triển tư duy học sinh THPT thông qua DH lịch sử. - Các nguyên 	<p>được học để giải quyết các chủ đề theo yêu cầu.</p>	<p>CLO3 CLO4</p>	<p>cầu</p>	<p>và đặt câu hỏi nêu vấn đề. Thảo luận và giải quyết vấn đề.</p>	
--	---	--	----------------------	------------	---	--

	tắc và con đường phát triển duy cho HS trong DH lịch sử ở trường THPT.						
9	Thi KTHP/ Thay thế thi KTHP		Vận dụng được các kiến thức, kỹ năng để giải quyết yêu cầu đặt ra.	CLO1C LO2 CLO3C LO4	- Thi KTHP. - Hoặc GV giao nội dung và hướng dẫn làm bài tập lớn hoặc tiểu luận	Thi tự luận/ Làm bài tập lớn/ Tiểu luận	Giảng đường

(*) Ghi chú:

- (3) Số tiết (LT/TH/TT): Xác định số tiết lý thuyết, thực hành, thực tập của từng chương

- (6) PP giảng dạy đạt CĐR: Nêu tên các PP giảng dạy sử dụng trong từng chương để đạt CĐR

- (7) Hoạt động học của SV: Xác định các nội dung SV cần chuẩn bị tại nhà (đọc tài liệu nào, từ trang thứ mấy, LVN để giải quyết BT, làm dự án); Hoạt động tại lớp (thảo luận nhóm, làm BT thường xuyên số....).

7. Học liệu

Bảng 5. Sách, giáo trình, tài liệu tham khảo

TT	Tên tác giả	Năm XB	Tên sách, giáo trình, tên bài báo, văn bản	NXB, tên tạp chí/ nơi ban hành VB
Giáo trình chính				
1	Phan Ngọc Liên	2010	<i>Phương pháp dạy học Lịch sử tập II</i>	NXB ĐH Sư phạm, HN.
Sách, giáo trình tham khảo				
2	Phan Ngọc Liên	2003	<i>Nhập môn sử học</i>	NXB Giáo dục, Hà Nội.
3	Nguyễn Anh Dũng	2004	<i>Những vấn đề chung về bộ môn phương pháp dạy học lịch sử ở trường Cao đẳng sư phạm</i>	NXB Đại học sư phạm.
4	Nguyễn Thị Côi	2011	<i>Các con đường, biện pháp nâng cao hiệu quả dạy học lịch sử ở trường phổ thông</i>	NXB Đại học sư phạm.
5	Phan Ngọc Liên và Trần Văn Trị	1999	<i>Phương pháp dạy học lịch sử</i>	NXB Giáo dục, Hà Nội.

6	Trịnh Đình Tùng	2005	<i>Hệ thống phương pháp dạy học lịch sử ở trường THCS</i>	NXB Đại học sư phạm, HN.
7	Kiều Thế Hưng	1999	<i>Hệ thống thao tác sư phạm trong dạy học lịch sử ở trường THPT</i>	NXB Đại học quốc gia Hà Nội.

8. Cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy

Bảng 6. Cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy

TT	Tên giảng đường, PTN, xưởng, cơ sở TH	Danh mục trang thiết bị, phần mềm chính phục vụ TN, TH		Phục vụ cho nội dung Bài học/Chương
		Tên thiết bị, dụng cụ, phần mềm,...	Số lượng	
1	Giảng đường A, C	Projector, máy tính cá nhân	01	Chương 1, 2, 3, 4, 5

9. Rubric đánh giá: Không có

Trưởng khoa

Quảng Bình, ngày....tháng....năm 2021
Trưởng bộ môn

Người biên soạn

PGS.TS. Nguyễn Thành Chung

ThS. Lê Trọng Đại

ThS. Dương Vũ Thái